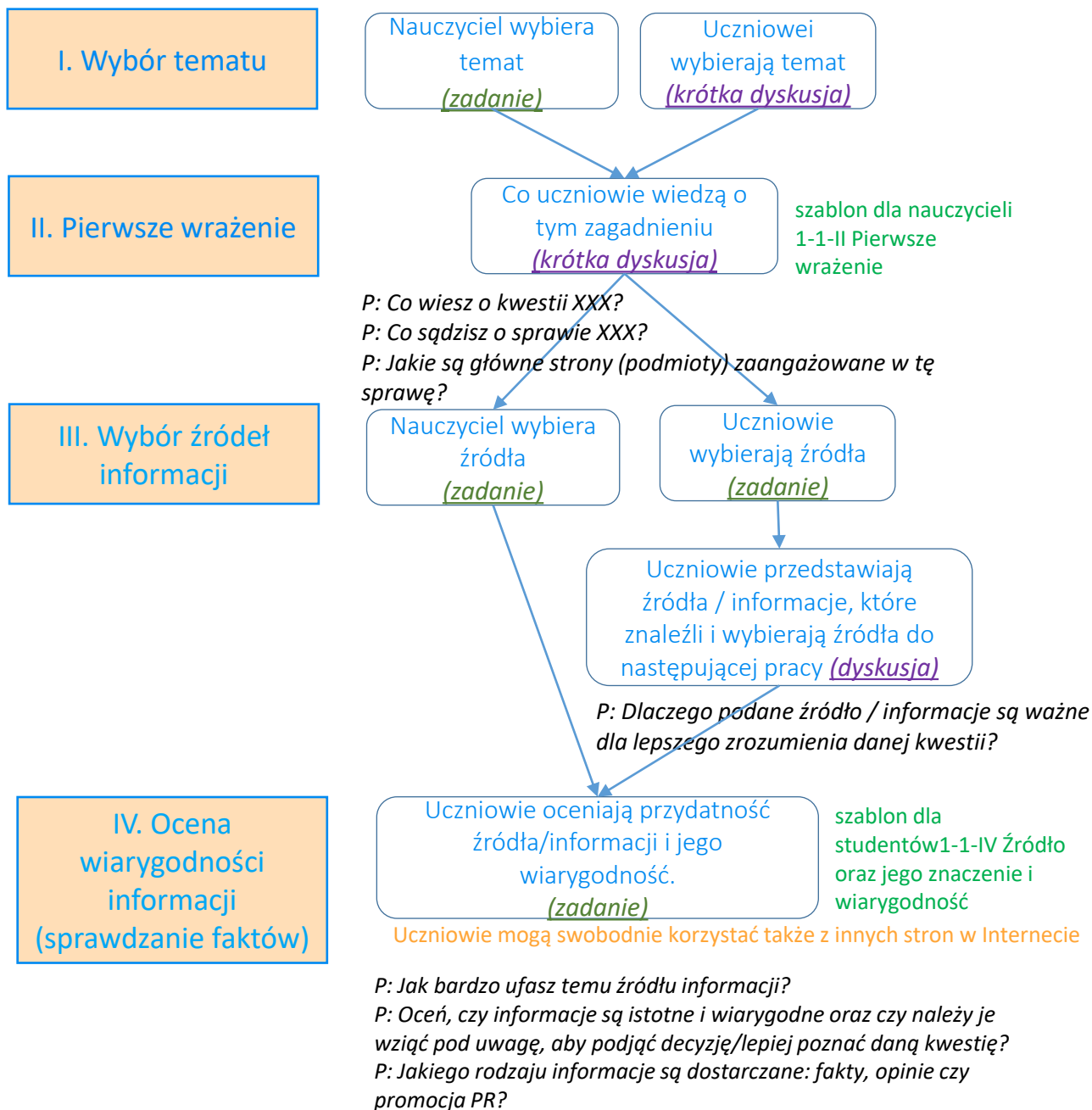

Ćwiczenie 1

Przeptyw pracy

Dokument objęty jest licencją: [Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).

Przypisany:

Wypracowany w projekcie ACTIVE finansowanym w programie Erasmus +

Funded by
the European Union

Ćwiczenie 1

Przeptyw pracy

V. Znajdowanie głównych aspektów wiarygodnych informacji

szablon dla klasy 1-1-IV
Źródło oraz jego
znaczenie i wiarygodność

Cel: nauczyć się oceniać informacje na podstawie odpowiednich kryteriów i dowiedzieć się, jakie kryteria nie są odpowiednie do oceny wiarygodności, aby nie identyfikować dezinformacji i fałszywych wiadomości (patrz krok VI).

JAK, GDZIE i PRZEZ KOGO dane (ogłoszone fakty) zostały wyprodukowane

OPINIA kontra FAKT
...i INTERPRETACJA

Fakt można zweryfikować

Opinia to opinia (ale może być poparta dowodami)

Rozpoznawanie technik manipulacyjnych

Uczniowie omawiają, jak i dlaczego (!) ocenili wiarygodność wybranych informacji
(dyskusja)

Moduł 1 (1.2)
wtórne źródła danych i informacji

Moduł 1 (1.3)
sprawdzanie faktów nieistotne kryteriach techniki manipulacyjnej czytanie boczne opinia a fakt

WERYFIKACJA FAKTÓW (*wiarygodność informacji*)

P: Czy uważasz te informacje za wiarygodne / niewiarygodne?

P: Dlaczego uważasz te informacje za wiarygodne / niewiarygodne (wymień główne kryteria, na których opierasz swoją ocenę)?

P: Jakie są główne kryteria wiarygodności informacji? ... aby pomóc znaleźć kryteria:

P: Jakiego rodzaju jest to informacja (fakt/opinia/promocja PR)?

P: Czy podane informacje są oparte na dowodach/poparte dowodami?

P: Jakie są odniesienia do wiarygodności źródła informacji (czy sprawdziłeś na innych stronach)?

P: Czy przedstawiony fakt jest rzeczywiście ważny - dokładny (przedstawiono dowody, ufamy wiarygodności zastosowanej metody)?

Korzystanie z odczytu bocznego

AUTOR I PERSPEKTYWY

P: Kto go stworzył? Jakie motywacje mają twórcy do prezentowania informacji? Jak wpływa to na wiarygodność źródła?

P: Jaka jest perspektywa źródła/autora?

P: Z jakich źródeł korzysta autor?

P: Czy autor ma jakieś szczególne interesy w wyniku?

P: Jakie są główne sprzeczne argumenty/opinie?

P: Jakie są (możliwe) motywacje autorów?

Moduł 1 (1.1)

jakość danych i informacji (adekwatność, rzetelność = wiarygodność / kompletność / ważność)

WARTOŚĆ I KOMPLETNOŚĆ informacji

P: Czy przedstawiony fakt jest rzeczywiście ważny - dokładny (przedstawiono dowody, ufamy wiarygodności zastosowanej metody - sposobu, w jaki uzyskano dane / fakty)?

P: Jakie aspekty sprawy obejmują dane / informacje (czy mówią wszystko, co musimy / powinniśmy wiedzieć)?

Pamiętaj, że opinie i stronnicze informacje nie muszą być odrzucane z zasady:

- nadal mogą być istotne (należy przedstawić dowody)
- Jest to istotne jako źródło informacji o różnych opcjach/podejściach/perspektywach różnych podmiotów.

Więcej w Module 2 / Ćwiczeniu 2

Dofinansowane przez
Unię Europejską